

Comandor dr. Marian MOȘNEAGU¹

UN PASTOR DE SUFLETE. PREOTUL LOCOTENENT-COLONEL ILIE DELEANU

Fiul Gherghinei și al preotului Ștefan Deleanu, Ilie Deleanu s-a născut pe 7 august 1886 în Poiana Lacului, jud. Argeș.

A absolvit Seminarul Central București (iunie 1905) și Facultatea de Teologie București (1910)².

La 1 noiembrie 1912 a fost încorporat ca soldat la Regimentul Argeș nr. 4, la 10 mai 1913 fiind avansat la gradul de caporal.

A fost mobilizat pe 15 august 1913 de la parohia Zimnicea, de la 23 iunie 1913 fiind încadrat în Regimentul Argeș nr. 4, de unde a fost demobilizat pe 31 august 1913.

În Foia calificativă de la 1 noiembrie 1915 până la 1 iunie 1925 a preotului Ilie Deleanu se menționa: *Părintele Ilie Deleanu, fost paroh la parohia „Sfinții Apostoli” din Zimnicea, nu numai că n-a suferit nici o pedeapsă pe tot timpul păstoriei sale, dar a fost unul dintre cei mai meritoși preoți ai județului Teleorman și chiar din ai Sfinței Mitropolii, pentru care însăși Înalț Prea Sfințitul Patriarh D.D. Miron Cristea l-a gratificat cu foarte elogioase cuvinte prin Ordinul nr. 1889 din 24 mai 1920, către Protoieria județului Teleorman.*

Sfinția sa și-a făcut studiile seminariale în Seminarul Central din București, terminând seminarul și obținând diplomă ca un bun element. Și-a completat apoi cultura în Facultatea de Teologie din București, al cărei licențiat este și unde s-a distins între studenți ca cel mai bun predicator al seriei sale.

Blând și bun camarad, a fost iubit de toți colegii cu care se întrecea în serioase studii pe care a înțeles să le aprofundeze cu multă răbdare și sârguință de albină.

Preoțindu-se, biserica a câștigat un element de valoare în persoana preotului Ilie Deleanu, care a înțeles să fie în slujba adevărată, dând dovadă de multă voință și putere de muncă.

Pentru bogata sa activitate desfășurată pe teren bisericesc, a fost apreciat la timp, fiind medaliat cu „Răsplata Muncii pentru biserică” clasa I, cu Decretul nr. 2314 din 1 iunie 1921.

Când țara ne-a cerut să dăm ce avem mai bun jertfă pe altarul patriei, părintele Deleanu a fost recomandat (cel dintâi) ca cel mai indicat din acest județ pentru mobilizare. Și-a făcut cu Regimentul 20 Infanterie întreaga campanie, unde s-a dovedit capabil de aceeași vrednicie și apostolat, pentru care a fost avansat la gradul de căpitan pe ziua de 1 ianuarie 1918.

A realizat mai multe lucrări literare, printre care „Micul arsenal sufletesc”, „Cântecul mobilizării din 1913”, 42 ediții, „Clerul Militar. Literatură religioasă” în „Biblioteca noii reviste bisericești nr. 2”, precum și poezii religioase și patriotice publicate în reviste.

A cules mesaje, proclamații, răspunsuri și scrisori oficiale ale lui Cuza Vodă editate în „Neamul Românesc”, „Cântece populare” și a editat „Înstrăinații” două ediții, roman social de Dumitru C. Moruzi.

Maior preot Ion Deleanu

A reușit în 1916 să convertească, confeseze și apoi să boteze în religia creștin-ortodoxă 148 locuitori din Zimnicea, care erau de religie musulmană, fapt deosebit de important și foarte rar în timpul de azi, când nu vedem misionarismul organizat încă.

Bunele rezultate vădite ale gospodăriei parohiale i se datorează pe de-a întregul.

Muncitor, tenace și rezistent în hotărârile sale chibzuite, a făcut dovada de pricepere și voință în acțiunile bune și de interes general.

Așa a construit o casă parohială în curtea bisericii pentru a avea personalul în orice timp la biserică, spre a-l putea face cât mai folositor instituției pe care o servea.

După război găsindu-și biserica complet jefuită de odoare, din timpul invaziei armatelor inamice din sud, a reînvestit-o cu tot ceea ce avea trebuință, precum clopot, veșminte și cu toate odoarele necesare Cultului. Mai mult, i-a făcut radicale reparații peste tot, a pictat-o din nou, restaurând-o în foarte bune condiții cu peste un sfert de milion, bani pe care cu multe nădușeli i-a putut aduna. Și cu toate aceste mari cheltuieli biserica nu este datoare, ba încă are bani depuși de pe urma bunei funcționări a pangarului, care a fost dat de exemplu pe tot județul, fiindcă a dat cele mai bune roade.

Pe teren cultural s-a dovedit ca bun conferențiar în toate ocaziile, studiind bine chestiunile și evidențind punctul său de vedere bine documentat și convingător. Aceasta l-a impus ca președinte al Cercului preoțesc regional Zimnicea, în care calitate a condus bine toate manifestările culturale, impunând disciplină și muncă pornită din dragoste.

În anchetele ce le-a făcut în calitate de praiștas și președinte de cerc a arătat vederi largi și pricepere, stabilind documentat dreptatea în interesul instituției.

Nu s-a mărginit numai cu măiestria cuvântului din predicile sale regulat ținute credincioșilor și spre a le face o educație mai solidă a înființat biblioteca parohială, spre a moraliza și forma pe credincioși.

Când a înființat Societatea preoțească „Păstorul” un grup de teologi din Teleorman, părintele Ilie Deleanu a fost sufletul acestei mișcări, Sfinția sa fiind delegat de preoți cu elaborarea statutului care a fost foarte bine redactat.

Societății „Păstorul” îi închină Sfinția sa lucrarea sa din campanie „Micul arsenal sufleteș”.

În toate inspecțiile ce i s-au făcut a fost găsit foarte bine și a fost dat de exemplu și lăudat spre a fi pildă și altor preoți. Arhiva parohială a ținut-o cu îngrijire și bun simț, așa că este o oglindă care vădește o activitate a unei conștiințe scrupuloase cu sine, a unei energii ce se desfășoară cu fond și în toată forma impresionând în mod deosebit și vădind omul în valoarea sa.

Paralel cu acestea își continua și studiul său, a omului de știință, urmând și absolvind Seminarul pedagogic de pe lângă Universitatea din București, obținând certificatul nr. 235/1922, după care prezentându-se la examenul de capacitate pentru catedra de religie și română, reușește printre cei dintâi din țară, obținând diploma de capacitate pentru învățământul secundar în 1923.

În calitate sa de profesor de religie și geografie la gimnaziul din Zimnicea, pentru a cărui înființare nu s-a străduit puțin, s-a prezentat ca un pedagog încercat – bun cunoscător de suflete, care știe să instruiască și să dea educația aceea creștină care formează sufletele și le înobilează, pregătindu-le cu măiestrie societății de mâine.

Toate acestea spus în sumar arată pe unul care a înțeles rostul vremii și care s-a dat cu totul misionarismului, căutând să cunoască și formeze sufletele tineretului din armată, care dus departe de ai săi, au rămas un moment fără o mângâiere părintească și care au nevoie să li se citească în suflete și să li se dea hrana cea spre ființă, spre a nu se înstrăina legii și credinței noastre strămoșești, care dă tărie în noi.

Părintele căpitan Deleanu Ilie, suflet ales, cult, inteligent, cu voință și multă putere de muncă, vizionar optimist, va ști să folosească armatei, căreia și-a închinat viața cu drag.

Și am credința – eu care-l cunosc așa de bine – că în curând va face dovadă în rândurile armatei că merită să fie ales între cei aleși³.

La 15 august 1916 a fost mobilizat ca preot, cu gradul de locotenent de rezervă la Regimentul Teleorman nr. 20 Infanterie din garnizoana Turnu Măgurele⁴. A însoțit regimentul în luptele de la gara Ulmuț, Drăgănești și Prunaru (Vlașca), comandantul regimentului propunându-l să fie avansat la gradul de asimilat căpitan pentru bunele servicii aduse regimentului și abnegația în serviciu⁵.

În Foia calificativă pe anul 1916 (de la 9 octombrie 1916 până la 25 februarie 1917) se sublinia faptul că este sănătos și rezistent, poate face campania în bune condiții; inteligent și

capabil; disciplinat și serios; educație militară bună; este conștiincios și cu putere de muncă, lucru ce a făcut ca predicile pline de sfaturi morale și patriotice să facă o adevărată înarmare sufletească a ostașilor⁶.

În Foia calificativă pe anul 1917 (de la 1 martie 1917 până la 15 septembrie 1917), comandantul Regimentului Teleorman nr. 20 sublinia: Luând comanda Regimentului Teleorman nr. 20 pe ziua de 20 februarie 1917, am găsit pe preotul căpitan Deleanu Ilie la acest regiment în calitate de confesor al Regimentului. La acea epocă regimentul era bântuit de tifos exantematic și febra recurentă făcând ravagii înspăimântătoare. Cu câțiva ofițeri devotați și alături de noi și preotul căpitan Deleanu, am sacrificat ultimul minut de repaus, muncind din zi până noaptea la stingerea flagelului care secera zilnic sute de suflete. După dorința sa, la apelul făcut tuturor în afară de cerințele religioase ale trupei a contribuit în măsura puterilor și la opera de asistență sanitară. Am făcut cu toți, între care și preotul Deleanu, sacrificii materiale pentru a veni în ajutorul bolnavilor. Serviciul l-a condus cu mult elan.

Serviciu religios, conferințe, sfaturi, corul bisericesc, în toate direcțiile îndrumări sufletești și totul pentru înălțarea moralului trupei și ofițerilor pe care îi găsisem într-o stare complet zdrobită. Preotul căpitan Deleanu pentru această activitate a fost citat și prin ordin de zi. Mi-a dat un ajutor foarte mare pentru amenajarea cimitirului din Lungani (județul Iași) unde sunt îngropați 750 soldați morți de diferite epidemii după cum am arătat mai sus. Cu moralul înălțat și cu suflete curate, refăcuți aceia ce nu s-ar fi crezut de nimeni, am pornit cu regimentul din nou pe front la sud de Mărășești, unde am luptat în mod foarte demn.

Concluzie: între cei care m-au ajutat în refacere unul a fost și preotul căpitan Deleanu Ilie și care merită cu prisosință răsplata muncii pentru gradul imediat superior. Un preot cu inimă, sentimente distinse, bun patriot, bun și de folos sfătuitor moral⁷.

La 1 ianuarie 1918 a fost primit în cadrele de rezervă ale armatei, la Spitalul Mobil nr. 6, fiind confirmat cu gradul de căpitan. Șeful Spitalului Mobil nr. 6, colonelul medic Miclescu aprecia în Foia calificativă pe anul 1918 că Am fost foarte mulțumit de toate serviciile preoțești aduse acestei formațiuni de către preotul căpitan Deleanu Ilie, care a arătat în toate ocaziile zel, energie și devotament⁸.

La 24 august 1918 a fost demobilizat.

La 1 aprilie 1925 a venit în Regimentul 2 Infanterie prin activare. În Foia calificativă pe anul 1925 (de la 1 aprilie 1925 până la 31 octombrie 1925), comandantul Regimentului Vâlcea nr. 2 menționa: Preot muncitor și-i place să se ocupe de aproape cu chestiuni de ordin moral ce îi incumbă menirea sa. Cu mult zel și voință se ocupă cu educația trupei. Foarte conștiincios în serviciu a urmat regimentul și toate ocaziile, ca marșuri, manevre etc. unde nu a existat un moment de a nu fi cu cuvântul său în mijlocul trupei. Conduita ireproșabilă și exemplară. Merită a înainta când va avea vechime după Legea clerului militar⁹.

În Foia calificativă pe anul 1926 (de la 1 noiembrie 1925 până la 31 octombrie 1926), colonelul Cristescu, comandantul Regimentului Vâlcea nr. 2 sublinia: De la 1 noiembrie 1925-31 octombrie 1926 preot al Regimentului, conducându-se bine din toate punctele de vedere. A căutat ca zilnic a fi în mijlocul soldaților, ținându-le predici cu învățăminte morale și cultivându-le sentimentul religios. A luat parte la concentrarea

pe Divizie unde a însoțit trupa la toate aplicațiile și unde prin sfaturi a căutat a-i face să uite oboseala. În cantonament și la completași zilnic le vorbea și le arătat scopul pentru care sunt chemați. Un preot militar foarte muncitor care și-a înțeles pe deplin rolul său. De la noi a condus și serviciul bibliotecii în prea bune condiții, a inventariat întreaga avere a bibliotecii și pusă la punct. Sănătos, rezistent, poate face campania. Temperament liniștit. Cu multă voință. Punctual. Ținuta îngrijită. Disciplinat. Purtarea exemplară în serviciu și în societate. Demn. Foarte serios. Este iubit de camarazi și trupă. Posedă simțul datoriei și al onoarei. Cunoștințele generale bune. Inteligent. Modest. În rezumat, preotul căpitan Deleanu Ilie este vrednic, serios și priceput. Merită să înainteze la rândul vechimii¹⁰.

În Foaia calificativă pe anul 1927 (de la 1 noiembrie 1926 până la 31 octombrie 1927), același ofițer superior remarcă: Se ocupă de aproape de serviciul său fiind conștiincios și cu multă tragere de inimă pentru serviciu. A ținut dese conferințe la trupă cu învățăminte morale, căutând a le dezvolta credința strămoșească și a cultiva numai adevărul. Lubește soldatul și caută a-i trezi și întreține sentimentul religios. E veșnic la datorie. A luat parte la concentrarea pe Divizie urmând trupa la toate aplicațiile, dând sfaturi la toate ocaziile și căutând a-i face pe soldați să uite oboseala. Este un preot militar foarte priceput și care și-a înțeles pe deplin rolul său.

De la 1 noiembrie 1926-31 octombrie 1927 a condus și serviciul bibliotecii în foarte bune condiții, a pus toate lucrurile la curent. Asemenea zilnic se ocupă de copiii orfani ai regimentului ce-i avem în școli, urmărindu-i la școală, în dormitor, la masă și făcând lecțiile cu ei. Sănătos, rezistent, poate face campania. Temperament liniștit. Cu multă voință. Punctual. Foarte conștiincios. Ținuta foarte îngrijită. Foarte disciplinat. Caracter deschis. Demn. Cu simțul datoriei și onoarei bine dezvoltate. purtarea exemplară în serviciu și societate. Foarte modest și corect. Bun camarad. Este iubit de camarazi și trupă. Cunoștințele generale bune. Inteligent, foarte ordonat și destul de metodic. În rezumat, preotul căpitan Deleanu Ilie, este un preot militar vrednic și priceput¹¹.

În Foaia calificativă pe anul 1928 (de la 1 noiembrie 1927 până la 31 octombrie 1928) colonelul Cristescu arăta: Și în acest an de la 1 noiembrie 1927-31 octombrie 1928 ca preot al Regimentului, cu același zel și pricepere s-a ocupat de educația și sufletul ostașilor, dându-le sfaturi zilnice de a fi supuși, răbdători și credincioși. Se ocupă de aproape de serviciul său fiind foarte conștiincios și muncitor. Lubește mult soldatul și caută ai trezi și întreține sentimentul religios. A ținut săptămânal conferințe și predici cu învățăminte morale, căutând ai convinge a rămâne în credința strămoșească și a iubi adevărul. Urmează trupa peste tot în marșuri, aplicații etc., fiind veșnic în mijlocul lor. Este ofițer bibliotecar, unde asemenea se ocupă,

scoțând în relief lucrările noi, dându-le ofițerilor pentru a fi citite și studiate. Asemenea se ocupă de aproape cu educația copiilor de trupă, urmărindu-i de aproape în ateliere etc. Înfățișare plăcută, bine conformat sănătos, rezistent putând ușor suporta o nouă campanie. Ținuta corectă și foarte îngrijită. Se prezintă foarte bine în fața trupei. Are multă voință. Cu inițiativă pentru serviciul său. Cu multă putere de muncă, perseverent, caracter ales. Foarte disciplinat. Bine dezvoltat simțul datoriei și al onoarei. Prea bun camarad. Caracter loial, sincer, demn, moral, modest și manierat. Duce o viață modestă și în cercul camarazilor. Devotat serviciului, bun patriot. Inteligent, judecată sănătoasă și destul de metodic și ordonat. Cu mult bun simț. Cultura generală bună, cea profesională la înălțime. Îi place a se instrui. Etate 44 ani. N-are nici un viciu. Avere, solda gradului. E preot căpitan de la 1 mai 1918 și activat din 1 aprilie 1925. În rezumat, preotul căpitan Deleanu este un foarte bun preot militar¹².

Maior preot Ion Deleanu

plinit funcția de bibliotecar și de educator al copiilor de trupă. Biblioteca a ținut-o în perfectă regulă și ordine, iar de copiii de trupă s-a îngrijit satisfăcător. Etate: 42 ani. Vechime în grad 1 aprilie 1925. N-are defecte, nici pasiuni. Este un bun preot militar¹⁴.

Referindu-se la îndeplinirea serviciului, în Foaia calificativă pe anul 1929/1930 (de la 1 noiembrie 1929 până la 31 octombrie 1930), același comandant consemna: Neavând alte întrebări în timp de pace decât slujba religioasă și ședințe de educație religioasă, i s-a încredințat conducerea bibliotecii, pe care a ținut-o în perfectă regulă și ordine. Rămânându-i încă timp disponibil, a fost pus cu educația și supravegherea copiilor de trupă, neajungând însă la rezultatele așteptate¹⁵.

În Foaia calificativă pe anul 1931 (de la 1 noiembrie 1930 până la 31 octombrie 1931) noul său comandant aprecia: De acord cu toate notele bune date de predecesorul meu. Preotul

În Foaia calificativă pe anul 1929 (de la 1 noiembrie 1928 până la 31 octombrie 1929) fostul comandant al regimentului, colonelul P. Cristescu a adăugat următoarele Note de carnet pentru timpul până la 1 aprilie 1929: A îndeplinit funcția sa cu multă conștiinciozitate. A ținut regulat slujbele și conferințele prevăzute prin program. Un prea bun preot militar. Cult și cu multă dragoste pentru serviciu¹³.

Noul comandant al Regimentului Vâlcea nr. 2, colonelul Lani constata: Înfățișare plăcută. Sănătos și rezistent. Poate suporta greutățile unei campanii. Temperament liniștit. Caracter blând. Are concepție clară și logică. Inteligent judecă bine. Cu mult bun simț și cu frumoasă cultură generală și profesională. Disciplinat. Are simțul datoriei și cu multă bunăvoință. Devotat serviciului pe care-l îndeplinește. Modest, manierat. Conduită foarte bună în societate. Pe lângă serviciul ca preot al regimentului, a mai înde-

căpitan Deleanu este identificat cu viața ostășească. Caracter nobil și deschis. Mereu în activitate, caută a introduce zilnic în programul de instrucție și o lecție de educație religioasă. Bucurându-se de o frumoasă cultură generală, știe să dea rost fiecărui cuvânt, să apropie pe ostaș, câștigându-i sufletul și mintea, să-l îndrume pe calea binelui și adevărului. La fiecare sârbătoare și duminică își face slujba religioasă în fața ostașilor și cum mereu este în legătură cu comandanții de companie, în vorbele ce rostește ostașilor, completează educația morală, prin explicarea cunoștințelor din Sfânta Evanghelie, în legătură cu cele săvârșite de ostași în cursul săptămânii de instrucție. Este foarte iubit de ostași căci este mereu, în zi de sârbătoare ca și în zi de lucru. Este omul datoriei. Vechimea: 1 aprilie 1925. Este un bun preot militar, cult și de nădejde. Merită a fi înaintat după legea clerului militar¹⁶.

La 18 decembrie 1931, inspectorul clerului militar, episcopul general de brigadă dr. Ioan Stroia consemna pentru activitatea desfășurată de la 1 mai 1931: *Împărtășim întru toate aprecierile favorabile ce se fac părintelui Ilie Deleanu din partea șefilor săi direcți. Dotat de la natură, pe lângă multele cunoștințe, ce prin lectură și-a câștigat și cu darul de preot, pe care nu-l îngroapă, ci neprecupețit și-l pune în slujba bisericii și vieții religioase și prin aceasta în folosul ostașilor încredințați păstoririi sale. Rapoartele Sfinției sale despre activitatea pastorală și cuvântările ce le anexează sunt o dovadă vie că-și îndeplinește conștiincios, cu pricepere și cu drag chemarea în sânul armatei. În baza acestora propunem și noi: merită a înainta la alegere¹⁷.*

În Foaia calificativă pe anul 1932 (de la 1 noiembrie 1931 până la 31 octombrie 1932) comandantul Regimentului nr. 2 de Dorobanți Vâlcea evidențiază faptul că *Preotul căpitan Deleanu Ilie și-a îndeplinit și în cursul acestui an serviciul încredințat cu aceeași lăudabilă activitate, pentru binele ostașilor acestui regiment. Colaborator apropiat al comandanților de unități, cărora le revine îndatorirea de a forma educația ostașilor, preotul căpitan Deleanu s-a făcut stimat de ofițeri. A avut însărcinarea de a se ocupa îndeaproape de Cimitirul Eroilor din acest oraș. S-a achitat lăudabil. În adevăr, de Ziua Eroilor, cimitirul a fost înzestrat cu noile cruci de beton armat, în locul celor de lemn, ca să rămână pe veșnicie, așa cum memoria acestor „Eroi” va rămâne de-a pururea nepieritoare. Ca bibliotecar al corpului, a avut o deosebită grijă de material, de îndeplinirea formelor legale, pentru procurarea de cărți folosite și ofițerilor; de asemenea, s-a ocupat cu înzestrarea casei ostășești cu reviste folosite trupe. Serviciul divin ce oficiază sârbătorile și duminicile, în mijlocul ostașilor, este o bună lecție de educație morală și religioasă. Activitatea este rodnică¹⁸.*

În Foaia calificativă pe anul 1933 (de la 1 noiembrie 1932 până la 31 octombrie 1933), același comandant evidențiază faptul că *Și în cursul acestui an, a depus activitate lăudabilă. Serviciul divin și cuvântările ținute trupei, în fiecare duminică sunt ascultate cu dragoste și evlavie de ostașii creștini ortodocși. Sfaturile date de preot se adaugă la acele date de comandanții de unități, se completează unele cu altele, educația câștigă, dezertările reduse, actele de indisciplină – foarte rare. S-a ocupat de completarea crucilor la Cimitirul Eroilor, a adus reale îmbunătățiri. Ca bibliotecar al corpului și conducător al casei ostășești a depus de asemenea activitate mulțumitoare, asigurând buna păstrare a materialelor, buna ordine și folosirea reală a bibliotecii și casei ostășești de către ofițeri, cadre și trupă¹⁹.*

În Foaia calificativă pe anul 1934 (de la 1 noiembrie 1933 până la 31 octombrie 1934), comandantul regimentului consemna: *În îndeplinirea serviciului a continuat și în cursul acestui an a munci cu aceeași dragoste ca și în trecut. Programul de conferințe, cu caracter religios, a fost bine întocmit și în acord cu programul analitic pentru instrucția trupei. Atât conferințele ținute trupei, cât și serviciile religioase executate în zilele de sârbători și duminicile, au fost folosite pentru formarea educației soldaților. Preotul cpt. Deleanu s-a afirmat ca un bun colaborator al comandanților de companie în formarea educației morale a ostașilor. A avut în îngrijire și Cimitirul Eroilor, de care s-a ocupat îndeaproape. Ca bibliotecar, s-a achitat conștiincios, peste tot este ordine și corectitudine. Activitatea depusă a fost folosite instituție²⁰.*

La 1 octombrie 1934 a fost mutat în interes de serviciu în Regimentul 34 Infanterie Constanța.

În Foaia calificativă pe anul 1935 (de la 31 octombrie 1934 până la 1 noiembrie 1935), comandantul Regimentului Constanța nr. 34 menționa faptul că *Preotul căpitan Deleanu Ilie este preotul garnizoanei, contând în acest regiment. A funcționat ca (sic!) confesor ortodox și ca șef al preoților de celelalte rituri. A asistat și condus serviciul religios la toate festivitățile oficiale în regiment și pe garnizoană. A predat conferințele ordonate prin programe trupei ortodoxe. S-a achitat bine de însărcinările avute însă de o manieră pasivă. Astfel, nu am putut constata în activitatea sa de un an de zile nici o îndreptare efectivă a vreunui sectant²¹.*

În Foaia calificativă – pe anul 1936 (de la 1 noiembrie 1935 până la 1 noiembrie 1936), același comandant de regiment arăta că *preotul căpitan Ilie Deleanu, confesorul garnizoanei, A funcționat ca confesor ortodox și ca șef al preoților de celelalte rituri. A asistat și condus serviciul religios la toate festivitățile oficiale în regiment și pe garnizoană. A predat conferințele ordonate prin programe trupei ortodoxe. S-a achitat foarte bine de însărcinarea sa, ieșind din pasivitatea de anul trecut și ocupându-se în special cu aducerea la creștinism a soldaților de alte rituri, având succese²².*

În Foaia calificativă pe anul 1936 (de la 1 noiembrie 1935 până la 31 octombrie 1937), colonelul Vasile Atanasiu, comandantul Regimentului Constanța nr. 34 evidențiază faptul că *preotul căpitan Ilie Deleanu A luat parte la toate festivitățile din regiment și pe garnizoană la care se impuneau servicii divine achitându-se de aceste însărcinări mai presus de orice laudă. Săptămânal și în zilele de sârbători bisericesti și ale neamului a conferențiat trupei subiecte adaptate trupei. A executat programul de ședințe educative cu trupa. Având vechimea și stagiul cerut de Legea Înaintărilor în Armată, îl propun și pentru acest an „Merită a înainta la vechime”²³.*

În Foaia calificativă pe anul 1938 (de la 1 noiembrie 1937 până la 1 octombrie 1938), același ofițer superior remarca faptul că *Preotul căpitan Deleanu Ilie a continuat și în acest an să păstorească în afară de garnizoana Constanța și trupa acestui regiment. Mă refer la frumoasele aprecieri făcute anul trecut și pot spune că în acest an activitatea sa a fost și mai accentuată. Dragostea de soldați și grija de a sădi în ei marile învățăminte ale Bisericii au fost ocupația sa de căpetenie. Conferințele săptămânale precum și broșura sa dată gratuit ostașilor îl arată ca pe un pastor de toată lauda. În concluzie, un foarte conștiincios preot militar, care ar merita înaintarea la alegere față de activitatea din prezent²⁴.*

Comandantul garnizoanei Constanța, generalul Nicolae

Macici sublinia, la rându-i: *Din activitatea desfășurată în acest an de preotul căpitan Deleanu Ilie rezultă pentru mine că este la înălțimea chemării sale de educator creștinesc al ostașilor garnizoanei Constanța. Este un preot cult. I-am apreciat munca și frumoasele conferințe ținute trupei, conferințe pe care în extras le tipărește și împarte gratuit trupei. Mi-a fost de un prețios ajutor la strângerea fondurilor și la supravegherea lucrărilor de construcție a bisericii militare „Regele Carol II”²⁵.*

În Foaia calificativă pe anul 1938/1939 (de la 1 noiembrie 1938 până la 31 martie 1939) locotenent-colonelul Jugănar, comandantul Regimentului Constanța nr. 34 constata, cu admirație, că preotul căpitan Ilie Deleanu Desfășoară în această calitate o activitate rodnică și folositoare pentru trupă. Datorită pregătirii sale și prin conferințele și predicile morale ce le ține săptămânal trupei, ca și prin broșurile cu învățături morale, pe care le tipărește și le împarte în mod gratuit, aduce un aport prețios ofițerilor pentru a sădi în sufletele ostașilor sentimente frumoase de educație morală și creștinească. Activează cu mult zel în comitetul pentru ridicarea bisericii militare „Regele Carol II-lea” din garnizoana Constanța²⁶. Foarte necesar instituție²⁷.

De la 1 aprilie la 31 octombrie 1938 preotul căpitan Deleanu a continuat să activeze în mod lăudabil pentru desăvârșirea educației trupei și pentru sădirea în sufletul ostașilor a celor mai frumoase sentimente religioase și patriotice. A ținut conferințe la Regimentul 34 Infanterie și la alte regimente din garnizoana Constanța. Pe zona de concentrare s-a deplasat la toate corpurile de trupă. Rezultatele activității acestui preot sunt vădite și apreciate în special de trupa însetată de învățătură creștină. În concluzie, șefii săi erau unanimi în a aprecia că este un preot militar care activează cu multă tragere de inimă, oficiază satisfăcător. Bun preot militar. Merită a înainta la vechime²⁸.

În Foaia calificativă pe anul 1939 (de la 1 noiembrie 1938 până la 31 octombrie 1939), comandantul Corpului 2 Armată, generalul Nicolae Macici se declara în totul de acord cu frumoasa notă și cu aprecierile juste făcute de toți șefii ierarhici asupra activității desfășurate de preotul căpitan Deleanu Ilie ca (sic!) confesor al garnizoanei Constanța. Merită cu prisosință propunerea ce i se face: Înaintarea la vechime la gradul de preot maior²⁹.

La 8 iunie 1940 a fost înaintat în gradul de maior.

Între 20 iunie-15 noiembrie 1940 a fost mobilizat. În Foaia calificativă pe anul 1940 (de la 1 noiembrie 1939 până la 31 octombrie 1940), comandantul Regimentului aprecia că este un preot capabil, sănătos și rezistent, cu aptitudini fizice bune, cu voință și perseverență, disciplinat, leal și devotat, moral și caracter integru. În îndeplinirea serviciului A continuat și în acest an activitatea rodnică și căutată de confesor al garnizoanei, al Brigăzii, al regimentului pe zonă. A ținut conferințe pline de căldura convingerii și credinței creștine, dând un prețios concurs corpului ofițeresc pentru întărirea moralului ostașilor. S-a deplasat de la unitate la unitate, în zilele de sărbători străbătând pe jos și în căruță distanțele mari de la un cantonament la altul – pentru a duce ostașilor cuvântul de îmbărbătare eroică sau de mângâiere sufletească creștină. Slujbele făcute pe zonă au fost pline de religiozitate adâncă și impunătoare, cu influențe vădite asupra inimilor și minților ostașilor. Conștiincios, și-a făcut pe deplin datoria de pastor sufletesc³⁰.

La 10 decembrie 1941 a fost mutat la Corpul II Armată, în

Regimentul 34 Constanța, fiind însumat la Armata de operațiuni. La 15 decembrie 1941 s-a prezentat la Corpul II Armată operativ.

În Foaia calificativă pe anul 1941 (de la 1 noiembrie 1940 până la 31 octombrie 1941) colonelul Jugănar, comandantul Regimentului 34 Infanterie consemna faptul că Cu începere de la 22 iunie 1941 preotul maior Deleanu Ilie s-a prezentat la Regimentul 34 Infanterie, activând numai la regiment. Neobosit, mereu în mijlocul unităților a urmat regimentul în toate deplasările din Dobrogea. Pe tot timpul cât regimentul a stat în dispozitivul operativ, preotul maior Deleanu s-a achitat în mod desăvârșit de îndatoririle sale de confesor militar al Regimentului pe timp de război. Cuvântul și ședințele sale de educație religioasă și morală în legătură cu războiul contra Rusiei Sovietice, au fost prilejuri de înălțare sufletească pentru ostași. Din acest punct de vedere preotul Deleanu Ilie a adus servicii prețioase regimentului. Bun preot militar. Pe timpul războiului în contra Rusiei Sovietice până la 31 octombrie 1941 preotul maior Deleanu Ilie s-a purtat ca un adevărat părinte sufletesc pentru ostașii Regimentului 34 Infanterie³¹.

De la 1 la 15 noiembrie 1941 preotul maior Ilie Deleanu a continuat serviciul la regiment ca preot militar, fiind în același timp și confesorul militar al garnizoanei Constanța. Tot timpul printre unități, pentru executarea programului dat, preotul Deleanu a reușit să mențină la soldați, prin predicile sale religioase și morale, dragostea de religie, biserică și patrie. Prin cultura sa și activitatea rodnică desfășurată la Regimentul 34 Infanterie a fost calificat ca un foarte bun preot militar.

În Nota de carnet de la 15 noiembrie 1941-13 iulie 1942 șeful de stat major al Corpului 2 Armată a precizat că Preotul maior Deleanu Ilie s-a prezentat la Corpul 2 Armată la data de 15 noiembrie 1941, la Tiraspol, în Transnistria, în locul rămas vacant prin mutarea preotului maior Andrei Nogacevski. Cunosc de mult pe preotul maior Deleanu, din garnizoana Constanța. Până la data de 13 iulie 1942 a stat la Eșalonul II al Corpului 2 Armată la Tiraspol și Baden și a oficiat slujbele religioase la toate E.N.I. ale Corpului de Armată și la unitățile din aceste garnizoane, precum și la cele aflate la Odessa, unde se găsea Eșalonul I al Corpului 2 Armată. Activitatea sa preoțească a fost foarte rodnică. Este serios, foarte conștiincios, devotat misiunii sale și are o frumoasă cultură generală. Foarte bun preot militar³².

De la 31 iulie la 31 octombrie 1944, preotul maior Deleanu a urmat Corpul de Armată în campania din Rusia. A fost tot timpul în mijlocul ostașilor, desfășurând o rodnică activitate spirituală, care a constituit unul din suporturile morale ale greutăților întâmpinate.

În Foaia calificativă pe anul 1943 (de la 1 noiembrie 1942 până la 31 octombrie 1943), același șef de stat major al Corpului 2 Armată a menționat faptul că în perioada 1 noiembrie 1942-31 martie 1943, În tot timpul cât a funcționat ca preot la acest comandament, maiorul preot Deleanu a desfășurat o bogată activitate manifestată prin: Oficieri de slujbe religioase la toate unitățile și formațiunile de servicii ale Corpului Armată în toată zona Corpului II Armată și pe tot timpul desfășurării operațiilor, predici și cuvântări ținute ostașilor cu scopul de a se îngriji de starea lor sufletească; predicând dreapta credință și întreținând speranța în viitorul strălucit al neamului nostru. Controlul activității religioase a tuturor preoților militari de la divizii E.N. lași și formațiuni de serviciu.

Aceasta rodnică activitate s-a extins și asupra populației civile în mijlocul căreia a propovăduit învățăturile lui Hristos, aducând la sânul bisericii creștin ortodoxe mii de oameni și botezând mai multe sute de copii. Ca slujitor al altarului, prin frumusețea slujbei oficiate a înrăurit covârșitor asupra sufletelor ostașilor și populației civile. Deși înaintat în vârstă nu a pregetat niciodată să se deplaseze în toate localitățile unde se găseau ostașii noștri pentru a le da imbold la luptă. Folosind orice mijloc de transport nu a lăsat să treacă nici o zi importantă fără a predica învățăturile religiei noastre. Preotul maior Deleanu și-a înțeles pe deplin menirea de slujitor al altarului în mijlocul luptătorilor. A muncit cu râvnă pentru a menține aprinsă în sufletul ostașilor făclia credinței noastre, iar în mijlocul populației civile a fost cu adevărat apostol al bisericii ortodoxe. Este un foarte bun preot militar³³.

La 20 ianuarie 1943 a fost trimis la Divizia 9 Infanterie de unde, pe 8 martie 1943 a revenit la Corpul II Armată operativ. Pe 4 aprilie 1943 a fost trimis la Corpul 2 Teritorial. Între 31 martie și 31 octombrie 1943 preotul maior Deleanu a fost repartizat la garnizoana București, unde și-a început activitatea cu toată ardoarea și i-am încredințat supravegherea religioasă a unităților din Cotroceni partea de sud, adică Regimentul de Grăniceri, Regimentul Geniu Aero, Regimentul de Antiaeriană, Regimentul de Gardă Regală etc.³⁴

În Foiaia calificativă pe anul 1943 (de la 1 noiembrie 1942 până la 31 octombrie 1943) șeful Serviciului Religios CMC preciza: Pretutindeni și-a format program de activitate, îndeplinindu-l cu toată strictețea. Lunar mi-a înaintat program de activitate și de câte ori am trecut în control l-am găsit în plin program de desfășurare. La Regimentul de Grăniceri exista o capelă pe care i-am dat-o în primire, unde oficiază servicii religioase la toate sărbătorile. De asemenea, am discutat cu el și i-am solicitat a scrie articole în revistele militare, ceea ce a și promis și a început a scrie. În tot acest timp după controlul făcut din rapoartele de serviciu a ținut peste 30 de cuvântări și oficeri de servicii la aceste unități, plus serviciile de garnizoană, care aproape au fost câteodată zilnice. Deși este un preot foarte sânguinos, corect, demn din toate punctele de vedere nu a fost înaintat. Îmi fac o datorie de conștiință a aminti că merită a înainta la alegere fiind un preot foarte bun³⁵.

În Foiaia calificativă pe anul 1944 (de la 1 noiembrie 1943 până la 31 octombrie 1944), același șef ierarhic constata: Preotul maior Deleanu Ilie este repartizat în garnizoana București de la aprilie 1943, unde face serviciul și astăzi. Înfrățire: fizic plăcut, cu înfrățire demnă. Rezistent a fost pe front unde a suportat toate greutățile unei campanii. Prin ținuta sa demnă face o frumoasă impresie în oficierea serviciilor sau cuvântărilor ținute în fața trupei. Aptitudini militare: are putere de muncă, perseverență și multă bunăvoință. Astfel, pe lângă ocupațiile serviciilor ordonate, scrie articole în diferite reviste militare, fiind de bun ajutor în acest sens. Caracter ales și foarte prompt. Capacitate: este foarte inteligent cu judecată sănătoasă, dând dovadă de mult spirit metodic în toate planurile de acțiune sau în scrieri. Are o cultură aleasă fiind licențiat al Facultății de Teologie și având și Seminarul pedagogic. Educație militară: Toate calitățile de mai sus îl fac să aibă și o bună educație militară unită cu cea morală. Este modest și onest în toate acțiunile sale. Îndeplinirea serviciului: Își împlinește serviciul cu toată conștiințiozitatea. I-am repartizat pentru îngrijire duhovnicească unitățile: Regimentele I și II Grăniceri, Regimentul Geniu Aero, Arsenalul Aero, Școala Militară Ofițeri Aero, Regimentul

A.A., Batalionul Gardă Regală. La toate aceste unități a întocmit program de activități, unde cel puțin o dată pe săptămână a făcut servicii religioase sau a ținut conferințe. Controlând dările de seamă, am constatat că a ținut circa 5 conferințe la Școala Militară Aero, 20 servicii religioase și conferințe la Capela Regimentului Grăniceri, 5-6 servicii și conferințe la A.A. și 5 conferințe la Batalionul Gardă Regală. De asemenea – multe din unități fiind dispersate – preotul maior Deleanu, conform ordinului și programului său, a mers în diferite localități la aceste unități, săvârșind servicii sau a împărțit cruciulițe și cărți de rugăciuni la ostași. Într-un cuvânt mi-a fost un foarte bun camarad în toate împrejurările. În timpul bombardamentelor a fost nelipsit de la serviciile ordonate. Concluzii: Ca atare fiind un preot foarte bun, îmi face o deosebită plăcere a-l propune la înaintare la alegere³⁶.

În Foiaia calificativă pe anul 1945 șeful Serviciului Cler al Centrului II Teritorial, protopopul colonel Matei Popescu menționa: Preotul locotenent-colonel Deleanu Ilie și-a continuat misiunea pastorală la Corpurile de trupă ce i s-au încredințat în garnizoana București, cu aceeași dragoste ca și mai înainte, deși mai are câteva luni până la pensionare, conform Legii clerului militar. Aceeași fire blândă, specifică unui adevărat pastor de suflete, și-a păstrat-o, întrebunțându-o în toate împrejurările. Conștiințios în îndeplinirea datoriei, nu a recurs niciodată la motive ocazionale, pentru a-și justifica absența de la diferite servicii iar la Cimitirul Ghencea – militar, a fost foarte punctual în săptămânile ce i-au fost repartizate. La Spitalul de răniți Zonă Interioară 199 (Carmen Sylva) a știut să aducă mângâiere sufletelor acelora care se chinuiesc pe patul durerii și au dat din trupul lor, pentru salvarea Patriei. În concluzie: Un bun preot militar³⁷.

Și fostul comandant al Regimentului Teleorman nr. 20 a evidențiat faptul că A încurajat și îngrijit cu abnegație și dragoste pe soldați în timpul epidemiei de tifos exantematic, fiind zilnic printre ei, având pentru fiecare câte un sfat, câte un îndemn. Conduită exemplară. Merită a înainta³⁸.

Ca urmare, la 16 iulie 1945 a fost înaintat la gradul de locotenent-colonel.

La 22 august 1946 a fost trecut în rezervă, fiind înscris în evidențele Centrului Teritorial București.

Pentru întreaga sa activitate pastorală și de front a fost distins cu Medalia „Avântul Țării” (Brevetul nr. 7538/1913), „Răsplata muncii pentru biserică” clasa I (1921), Crucea comemorativă a războiului 1916-1918, Medalia „Victoria” (1923) și „Coroana României” în grad de cavaler (1928).

A SOULS' PASTOR. LIEUTENANT-COLONEL PRIEST ILIE DELEANU

He graduated the Central Seminary Bucharest (1905) and the Theology Faculty Bucharest (1910). Lieutenant-colonel Ilie Deleanu was one of the most erudite and devoted military priests from the Romanian Army's life. He participated at the campaign from 1913 as a conscripted serviceman and at the First and the Second World War as a reserve officer. He was remarked for his pastoral activity, his militant missionary activity, as a religion and geography professor for servicemen and army children, as a church founder and restorer, and also as founder of parochial libraries and priest's societies.

Keywords: Lieutenant-colonel Ilie Deleanu, military

priest, confessor, publicist, combatant in Second World War

NOTE

- 1 Serviciul Istoric al Armatei.
- 2 Arhivele Militare Române (în continuare se va cita A.M.R.), Fond Inspectoratul Clerului Militar, dosar nr. crt. 43, f. 1.
- 3 Adresa nr. 87 din 5 februarie 1926 a Protopopiei Circ. I-a Teleorman (Turnu Măgurele), semnată de protoiereul econom Ioan I. Popescu.
- 4 Prof. Tudor Constantin, *Eroi argeșeni în reverendă*, Brașov, Editura Etnous, 2011, p. 60.
- 5 A.M.R., Inspectoratul Clerului Militar, dosar nr. crt. 43, f. 10.
- 6 *Ibidem*, f. 14.
- 7 *Ibidem*, f. 15.
- 8 *Ibidem*, f. 16.
- 9 *Ibidem*, f. 17.
- 10 *Ibidem*.
- 11 *Ibidem*, f. 18.
- 12 *Ibidem*, f. 19.
- 13 *Ibidem*, f. 20.
- 14 *Ibidem*.
- 15 *Ibidem*, f. 21.
- 16 *Ibidem*, f. 22.
- 17 *Ibidem*.
- 18 *Ibidem*, f. 23.
- 19 *Ibidem*, f. 24.
- 20 *Ibidem*, f. 25.
- 21 *Ibidem*, f. 26.
- 22 *Ibidem*, f. 27.
- 23 *Ibidem*, f. 28.
- 24 *Ibidem*, f. 29.
- 25 *Ibidem*.
- 26 Comandor dr. Marian Moșneagu, *Capela Militară „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, o ctitorie interbelică a garnizoanei Constanța*, în „Armata Română și cultele”, Brăila, Editura Muzeului Brăilei, 2014, pp. 99-108.
- 27 A.M.R., Fond Inspectoratul Clerului Militar, dosar nr. crt. 43, f. 30.
- 28 *Ibidem*.
- 29 *Ibidem*, f. 31.
- 30 *Ibidem*, f. 32.
- 31 *Ibidem*, f. 33.
- 32 *Ibidem*, f. 34.
- 33 *Ibidem*, f. 36.
- 34 *Ibidem*.
- 35 *Ibidem*, f. 37.
- 36 *Ibidem*, f. 38.
- 37 *Ibidem*, f. 40.
- 38 *Ibidem*.